

Värjäyksen perusteita

Isoniemi

1- Materiaalin merkitys värjäyksessä

Vaatteita, kanakaita ja lankoja värjättäessä on aina värjäystä ennen tarkistettava, mitä materiaalia kankaat ovat ja mitä kuituja ne sisältävät. Värjäyksen aloittaminen alkaa materiaaliselosteen tarkistamisella jos se on saatavilla. Näiden tietojen mukaan valitaan värjäysmenetelmä.

Kuituja voidaan erottaa karkeasti 3 ryhmää:

- kasvikuidut
- eläinkuidut
- synteettiset kuidut

Jokaisella kuidulla on sille ominaiset erityspiirteensä värjäyksen kannalta.

KASVIKUITUJA ovat puuvilla, pellava ja muuntokuitu viskoosi

ELÄINKUITUJA ovat silkki ja villa ja niiden sekoitteet

SYNTEETTISIÄ KUITUJA ovat polyesteri, polyamidi ja polyakryyli

2- Kasvikuitujen ominaisia piirteitä

- kasvikuiduille on ominaista hyvä kosteuden imukyky, joka helpottaa värjäystä
- kestävät hyvin korkeita lämpötiloja> hyvä, pysyvä värjäystulos
- kasvikuidut ovat lujia mutta eivät joustavia
- kasvikuiduissa, joita voidaan kutsua myös *selluloosakuiduiksi* väri kiinnittyy kuidun selluloosaosaan
- viskoosi (Muuntokuitu puuvillasta), värjäytyy kuten puuvilla ja on ominaisuuksiltaan kuten pv
- kasvikuidut vaativat emäksisen l.alkalisen väriliemen (apuaaine sooda)

3- Eläinkuitujen ominaisia piirteitä

- sisältävät paljon ilmaa –huono kastuvuus
- villa imee n.30% vettä tuntumatta kostealta
- villa elastista, pystytään muotoilemaan lämmön ja kosteuden avulla
- eläinkuiduissa väri imeytyy valkuaisaineosaan kuidussa
- eläinkuidut vaativat happaman väriliemen (apuaaine etikka)